

Recenzný posudok

Pracovný zošit' pre 3. ročník ZŠ – Pracovné vyučovanie, ISBN 978-80-8140-186-2

Autor/-i: Ing. Rastislav Geschwandtner, Mgr. Mária Šimunková
Recenzenti - lektori: doc. PaedDr. Kristína Žoldošová, PhD.
Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko s. r. o.
Rok vydania: 2015
Počet strán: 48

Posudok vypracoval recenzent: PaedDr. Jana Krížová, PhD.

Stanovisko - úvod:

Pracovný zošit' (ďalej PZ) k predmetu pracovné vyučovanie v 3. ročníku predstavuje vhodný a potrebný podklad pre lepšie pochopenie problematiky. Pracovný zošit' poskytuje mnoho námetov na praktické využitie v praxi s dôrazom na rozvoj schopností a zručností žiakov.

Problematika spracovaná v pracovnom zošite je v súlade s platným ŠVP a vzdelávacím štandardom pre predmet pracovné vyučovanie v 3. ročníku. Koncepcia PZ je prehľadná a zameraná na rozvíjanie psychomotorických zručností žiakov. Korešponduje s rýchlym technickým pokrokom doby a s nekonečným procesom skúšania a zlepšovania, taktiež i navrhovania metód a technológií dôležitých pre život človeka.

Učebný text je prehľadne spracovaný. Témy sú radené v logickej nadväznosti a vytvárajú konzistentnú prácu. Spracovanie odborných textov je veku primerané žiakom 3.ročníka. Rozpracovanie témy je logické a prehľadné. Vhodná je aj úvodná motivácia v podobe komiksu. K jednotlivým úlohám sú priradené vizuálne značky. Pri téme je rozpracované základné učivo podľa určeného štandardu a zároveň aj rozširujúce učivo pre šikovnejších žiakov. Vhodným prínosom je aj „tip pre sprevádzajúceho učiteľa“, ktorý je metodickou pomôckou pre pedagóga. Jednotlivé témy sú doplnené širokou paletou praktických príkladov. Pozitívne hodnotím odkazy na vyhľadávanie termínov aj v anglickom jazyku na internete (rozvoj IKT kompetencií).

Didaktické spracovanie problematiky považujem za vhodné a primerané. Štylistika textu je zrozumiteľná. Jazyková úroveň PZ je na veľmi dobrej úrovni a odborná terminológia v súlade s platnými normami. Úlohy sú tvorivé a zamerané na všestranný rozvoj žiaka. Výber výrobkov k jednotlivým témam je dostupný na materiál i nástroj a pre danú vekovú skupinu

zaujímavý a tvorivý. Poukazuje na praktické skúsenosti autora so žiakmi mladšieho školského veku.

Metódy použité v PZ predpokladajú uplatnenie zážitkového učenia v praxi. To sa javí ako najvhodnejšie pre príslušný predmet. Jednotlivé úlohy sú zamerané na všetky zložky osobnosti žiaka a podnecujú jeho kreativitu, originalitu, jedinečnosť... Formulácia úloh nabáda jednotlivca k činnosti, ale aj k spolupráci. Vhodne inšpirujú k vzájomnej pomoci a tolerancii. Koncepcia PZ je inšpirujúca, podáva návrh – možnosť vedenia hodiny, ale je aj otvorená vlastnému prístupu učiteľa k vybranej problematike. Pozitívne hodnotím jej variabilitu.

Grafická úprava je trochu monotónna – nevýrazná. Grafiku motivujúcich komiksových obrázkov s textami si viem predstaviť „detskejšiu“. Ich vizualizáciu vnímam ako vhodnú pre starších žiakov. Rozloženie textu je primerané. Veľkosť a druh písma – sú vhodné a prehľadné.

Obrazový materiál je v súlade s textom. Informácie spracované v PZ sú spoločensky korektné, rozvíjajú záujem žiakov o techniku, jej poznávanie a uplatňovanie v bežnom živote.

V texte sa objavila drobná nepresnosť v osobe písania – niekedy je 1. osoba množného čísla (my)... niekedy 1. osoba jednotného čísla (ja) (viď str. 13 – v otázkach „my gratulujeme“ a v „čo ďalej“ – „som si istý...“).

Odporúčanie

Pre uľahčenie práce učiteľa odporúčam k jednotlivým témam uviesť text vzdelávacieho štandardu. Učiteľovi to pomáha v orientácii nárokov prebratia konkrétnej problematiky.

Doplniť vysvetlenie piktogramov do úvodu PZ. Odporúčam doplniť aj príhovor pre žiaka, priblížiť sa mu, inšpirovať ho a uviesť ho do problematiky.

Záver

PZ pracovné vyučovanie považujem za vhodný učebný text pre žiakov 3. ročníka. Text je logicky štrukturovaný, kvalitne spracovaný a napísaný zrozumiteľným štýlom pre žiakov mladšieho školského veku.

PZ predstavuje vhodnú učebnú pomôcku pre vyučovanie pracovného vyučovania a predpokladám, že sa aj prostredníctvom neho žiaci dozvedia mnoho informácií, ktoré ich v budúcnosti môžu viesť k záujmu o technické profesie, po ktorých je v súčasnosti dopyt.

Predložený PZ pracovné vyučovanie pre 3. ročník je v súlade so ŠVP a vzdelávacím štandardom pre daný predmet a jednoznačne odporúčam udeliť odporúčaciu doložku.

Slovenská Ľupča 18.6.2017

PaedDr. Jāna Krížovā, PhD.

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že odporučne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, sudy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločnosti vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	3
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	4
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	3
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		45	39

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	4
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	4
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	5
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	4
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	4
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	51

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	3
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		35	32

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	4
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	4
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		35	32

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	39
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	51
Organizačná funkcia učebnice	35	32
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	32
Celkový počet bodov	185	169

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 172 bodov.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

Recenzný posudok

Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ: PRACOVNÉ VYUČOVANIE, ISBN: 978-80-8140-186-2

Autor/-i: Ing. Rastislav Geschwandtner, Mgr. Mária Šimunková

Recenzenti - lektori: doc. PaedDr. Kristína Žoldošová, PhD.

Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o.

Rok vydania: 2015

Počet strán: 48

Posudok vypracoval recenzent: Mgr. Marta Brezáková

Stanovisko:

Pracovný zošit PRACOVNÝ ZOŠIT je spracovaním a zameraním v súlade s cieľmi a osnovami platného Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie. Formulované úlohy a vybrané texty ponúkajú možnosť ďalej rozvíjať a dopĺňať učivo.

Obsah a forma jednotlivých úloh sú vybrané a spracované tak, že spĺňajú štandardy a sú v súlade s novým školským zákonom. Svojím obsahom rozvíjajú medzi predmetové vzťahy. Sú metodicky a formálne jasne formulované, rôznorodé, stavané tak, aby rozvíjali fluenciu, flexibilitu a originalitu myslenia. Pre žiaka sú dostatočne zrozumiteľné.

Výber a didaktické spracovanie je odborne aj vecne správne. Doplnujúce texty sú veku primerané žiakom tretieho ročníka základnej školy a sú pre nich inšpirujúce a zrozumiteľné. Rozvíjajú tvorivosť a detskú fantáziu. Oplyvňujú rozvoj ich pracovných zručností, prinášajú im množstvo zážitkov a objavov, napomáhajú k rozhodovaniu o budúcej profesijnej orientácii, najmä odborných technických povolání.

V pracovnom zošite sa žiaci stretávajú na primeranej úrovni s rôznorodými informáciami a pracovnými činnosťami, ktorými sú vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta ľudskej práce. Jednotlivé aktivity sú zamerané na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, ale súčasne získavajú aj prvé skúsenosti zo sveta práce.

V pracovnom zošite je učebný predmet pracovné vyučovanie orientovaný na pochopenie významu techniky ako zložky ľudskej kultúry. Zastúpené je tu široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Autori kladú dôraz na rozvoj základných životných kompetencií žiaka - schopnosť pracovať efektívne, kooperatívne, schopnosť kreatívne riešiť problémy, schopnosť zdôvodňovať a hodnotiť. Žiaci sú vedení technickým vzdelávaním k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti založenej na skúsenosti a zároveň v prepojení so životom.

Pracovný zošit dodržiava vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie - prispievať k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov, rozvíjať praktické pracovné zručnosti a dopĺňať celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v živote a v spoločnosti.

Pracovný zošit inovovaného predmetu pracovné vyučovania je zameraný na rozvíjanie nasledovných všeobecných a pracovných kompetencií:

- chápať človeka ako vynálezcu, tvorcu a užívateľa technických produktov,
- riešiť primerané problémy a uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- uplatňovať motiváciu, usilovnosť, aktivitu a vytrvalosť pri riešení technických problémov,

- preberať zodpovednosť za vlastnú tímovú prácu, prezentovať ju,
- byť primerane samostatným, vedieť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor na riešenie problému,
- používať bezpečne a účinne materiály, nástroje a technické prostriedky, dodržiavať stanovené pravidlá a bezpečnostné predpisy z hľadiska ochrany svojho zdravia,
- využívať vedomosti a praktické zručnosti získané z ďalších v vzdelávacích oblastiach,
- orientovať sa v rôznych odboroch ľudskej činnosti,
- chápať vedu a techniku ako základ výroby a realizácie podnikateľskej činnosti.

Pracovný zošit je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne a psychomotorické činnosti žiakov, na ktoré nadväzuje nižšie stredné vzdelávanie v učebnom predmete technika. Hľadanie, skúmanie, objavovanie, manipulovanie s predmetmi, experimentovanie, konštruovanie zážitkovou formou sú základné aktivity vedúce k rozvoju praktických zručností žiakov.

Obsah pracovného vyučovania v 3. ročníku je členený do 5. tematických celkov, ktoré sú zastúpené aj v pracovnom zošite:

- Človek a práca – pracovný a organizačný poriadok, hygiena a BOZP, rozvíjanie prvotných predstáv a snov vedúcich k budúcej voľbe povolania a o možnom budúcom povolaní
- Tvorivé využitie technických materiálov – oboznámenie s rozličnými pracovnými materiálmi, pracovnými nástrojmi i pomôckami, pravidlami pracovnej kultúry, tvorivé využitie prevažne odpadového materiálu
- Základy konštruovania – zhotovenie konkrétneho objektu
- Stravovanie a príprava jedál – bezpečné zaobchádzanie s nástrojmi a spotrebičmi v kuchyni, osvojovanie si základnej gramotnosti pri nakupovaní, príprave jednoduchého (nevareného) pokrmu a pravidiel stolovania
- Ľudové tradície a remeslá – praktické osvojovanie základov kultúry predkov, tvorba výrobkov k Vianociam a Veľkej noci, spoznávanie remesiel regiónu

Činnostne zameraný prístup berie do úvahy aj poznávacie, emocionálne a vôľové možnosti a celý repertoár schopností charakteristických pre daného jednotlivca – žiaka. Činnosti sú zamerané na zážitkové učenie v kontexte reálnych životných situácií, na rozvoj kreativity, tímovej práce, na aplikáciu teoretických vedomostí v riešení praktických úloh, na riešenie problémov každodenného života, na rozvoj bádateľských schopností formami práce k riadenému objavovaniu.

Dôraz je kladený na projektovanie, realizáciu navrhnutého modelu a jeho zhodnotenie. Zdôrazňuje sa hodnotiace myslenie a tvorivosť žiakov. Použité sú aktivizujúce vyučovacie metódy - metódu riešenia problémových úloh, o metódu experimentovania, projektového vyučovania, bádateľské aktivity, brainstorming a metódu EUR (evokácie, uvedomenia si významu a reflexie). Odporúčaná je najmä tímová práca žiakov v triede, v špecializovanej učebni.

Grafická úprava pracovného zošitu je vhodne zvolená, prehľadná, umožňuje dobrú orientáciu. Skladá sa z rôznorodých obrazových a grafických komponentov. Použité sú grafické symboly na riadenie učiva. Text je farebne rozlíšený, čo slúži k prehľadnosti.

Konštatujem, že predložený Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ: Pracovné vyučovanie je v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacím štandardom a rozvíja kľúčové kompetencie.

Odporúčam udeliť odporúčaciu doložku.

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že odporučne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	4
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	44

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	5
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	4
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	54

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	0
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	0
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	25

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	4
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	4
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	33

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	44
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	54
Organizačná funkcia učebnice	35	25
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	33
Celkový počet bodov	185	171

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 171 bodov.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

Recenzný posudok

Názov diela :

Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ- Pracovné vyučovanie

ISBN: 978-80-8140-186-2

Autor/-i: **R. Geschwandtner, M. Šimunková**

Recenzenti - lektori: K. Žoldošová

Vydavateľ: **Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o.**

Rok vydania: **2016**

Počet strán:51

Posudok vypracoval recenzent: PaedDr. Eva Raffajová

Stanovisko - úvod:

- a) Obsah PZ je v súlade s platným ŠVP a vzdelávacím štandardom, koncepcia PZ je moderná a zameraná predovšetkým na rozvíjanie psychomotorických zručností žiakov v danej vzdelávacej oblasti.
- b) Objektívna – odborná a vecná správnosť informácií; výber základného učiva a vyváženosť základného a rozširujúceho učiva.
- c) Úroveň didaktického spracovania obsahu učiva je vypracovaná v plnej miere z hľadiska požiadaviek ŠVP a VŠ pre danú vzdelávaciu oblasť a učebný predmet .
- d) Didaktické spracovanie PZ využíva princípy pedagogickej stratégie, primerané metódy z hľadiska interakcie učiteľa a žiaka, zážitkového učenia sa a vyučovania, dáva veľký priestor na kreativitu žiakov a spĺňa pohľad na hľadisko komplexného systému hodnotenia úloh spracovaných v danom PZ.
- e) Grafická úprava , spracovanie textu, štylizácia, rozsah a členenie textu, vecne a odborne správna terminológia, vhodnosť písma, obrázkov je v poriadku.
- f) Súlad obrazového materiálu s učebným textom, estetická i motivačná úroveň spracovania textu a obrazového materiálu, spoločenská korektnosť spracovaného obsahu vyhovuje platnej legislatíve a požiadavkám.

Záver

a) Stručné zhrnutie hodnotenia.

Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ pre Pracovné vyučovanie je vypracovaný v súlade s požiadavkami ŠVP, dieťa je aktérom tvorenia, navrhuje vlastné riešenia, rozvíja si manuálne zručnosti a formuje svoj vzťah aj k umeniu a remeslám. Pracovný zošit pre Pracovné vyučovanie je vynikajúcou pomôckou pre učiteľov primárneho vzdelávania v 3. ročníku a odporúčam mu udeliť odporúčaciu doložku a používať ho na základných školách.

b) Vyhlásenie recenzenta o akceptovaní, resp. o neakceptovaní jeho zásadných pripomienok k spracovanému MDP.

Nemám pripomienky.

c) Jednoznačné explicitné vyjadrenie recenzenta, či je posudzovaný MDP v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacím štandardom a jednoznačné odporúčanie k udeleniu, resp. neudeleniu odporúčacej doložky.

Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ pre Pracovné vyučovanie je vypracovaný v súlade s požiadavkami ŠVP. Odporúčam mu udeliť odporúčaciu doložku a používať ho na základných školách.

PaedDr. Eva Raffajová

Kežmarok,

P o s u d o k

Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ- Pracovné vyučovanie

Raabe 2016

R. Geschwandtner, M. Šimunková

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že odporúča vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1 Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, sudy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5

9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	45

Kritérium II. 2 Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	4
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	4
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	53

Kritérium II. 3 Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	4
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzititulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	4
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		35	32

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice Kritérium III. 1 Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	4
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	34

Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ pre Pracovné vyučovanie je vypracovaný v súlade s požiadavkami ŠVP, dieťa je aktérom tvorenia, navrhuje vlastné riešenia, rozvíja si manuálne zručnosti a formuje svoj vzťah aj k umeniu a remeslám. Pracovný zošit pre Pracovné vyučovanie je vynikajúcou pomôckou pre učiteľov primárneho vzdelávania v 3. ročníku a odporúčam mu udeliť odporúčaciu doložku a používať ho na základných školách.

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	45
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	53
Organizačná funkcia učebnice	35	32
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	34
Celkový počet bodov	185	179

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 179 bodov.

Odporúčam udeliť odporúčaciu doložku.

PaedDr. Eva Raffajová

Dátum: 18.5.2017

ODBORNÝ POSUDOK

Zodpovedný zamestnanec: PaedDr. Jozef Kuzma, PhD.

Predkladateľ: Mgr. Lucia Sochová, Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o., Bratislava

Názov diela: „Pracovné vyučovanie – Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ“

ISBN 978-80-8140-186-2

Autor/-i: Ing. Rastislav Geschwandtner, Kristína Šimunková

Stanovisko zodpovedného zamestnanca:

V súlade so Smernicou č. 22/2017, Čl. 8, ktorou sa upravuje postup Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a priamo riadených organizácií pri výbere a posudzovaní didaktických prostriedkov, požiadala projektová manažérka Mgr. Lucia Sochová, nakladateľstvo Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave o vydanie odporúčacej doložky na didaktický prostriedok (DP) – „Pracovné vyučovanie – Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ“, ktorý je určený pre žiakov primárneho vzdelávania v základnej škole.

Predkladateľka žiadosti o udelenie odporúčacej doložky predložila tri lektorské posudky recenzentov – lektoriek z databázy Ministerstva ŠVVaŠ SR doplnené čestným vyhlásením Mgr. M. Schrimpelovej, konateľky nakladateľstva .

Obsah pracovného zošita (PZ) je podľa kladných recenzných posudkov v súlade s platným ŠVP a vzdelávacím štandardom pre učebný predmet pracovné vyučovanie v treťom ročníku ZŠ.

Vyhovujúcu štruktúru a didaktické spracovanie učiva v posudzovanom PZ zhodnotili lektori ako logické, prehľadné, primerane odborne a terminologicky spracované.

Podobne kladne vyhodnotili spracovanie textu, ktorý je podľa nich vhodne esteticky a primerane funkčne doplnený ilustráciami z hľadiska cieľovej skupiny žiakov pre ktorých je tento PZ určený. Len jedna lektorka si vie grafiku v PZ predstaviť, bez vážnejších výhrad, ako „detskejšiu“. Podľa vyjadrenia recenzentiek takto spracovaný PZ svojou textovou a obrazovou časťou žiakov spoločensky nediskriminuje.

Vychádzajúc z cieľov a obsahu učebného predmetu pracovné vyučovanie ocenili recenzentky v tomto PZ predovšetkým široké spektrum pracovných námetov na činnosti vedúce k zážitkovému učeniu a rozvíjajúce základné užívateľské zručnosti žiakov z rôznych oblastí praktickej ľudskej činnosti.

Prikláňame sa k hodnoteniu recenzentiek, predovšetkým pre dostatočné množstvo praktických úloh, ktoré umožňujú u žiakov rozvíjať ich kreativitu a originalitu pri riešení primeraných úloh, pri ich orientácii sa v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a pri spoznávaní a chápaní vedy a techniky prostredníctvom primeraných pracovných postupov. Informácie

a úlohy v tomto PZ určite pozitívne prispievajú k rozvoju kognitívnych a psychomotorických zručností žiakov.

Autorom, ktorí vypracovali spolu s nakladateľstvom pracovný zošit svojou originálnou koncepciou, nevyjadrili recenzentky také pripomienky, ktoré by si vyžadovali zásah do PZ, ktorý nakladateľstvo vydalo v r. 2015 po inovácií ŠVP a po úprave vzdelávacieho štandardu pre učebný predmet pracovné vyučovanie.

V hodnotiacom závere recenzentky zhodne odporúčajú uvedenému DP „Pracovné vyučovanie – Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ“ udeliť odporúčaciu doložku.

Po posúdení uvedeného DP a kladných recenzných posudkov konštatujeme, že autorské dielo „Pracovné vyučovanie – Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ“ je spracované na požadovanej úrovni a v súlade so Štátnym vzdelávacím programom.

Záver:

Didaktický prostriedok „*Pracovné vyučovanie – Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ*“ je autorsky koncepcne spracovaný v súlade so vzdelávacím štandardom pre učebný predmet pracovné vyučovanie v 3. ročníku ZŠ podľa platného Štátneho vzdelávacieho programu. **Odporúčame udeliť pre tento didaktický prostriedok odporúčaciu doložku** a zaradiť ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou pre tretí ročník ZŠ.

podpis zodpovedného zamestnanca

V Bratislave 10. 08. 2017

**MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
odbor pre verejné obstarávanie
oddelenie učebnicovej politiky

Vážená pani
Mgr. Lucia Sochová
projektová manažérka
Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o.
Heydukova 12-14
811 08 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
číslo listu/zo dňa

Naše číslo
2017/11762:5-640A

Vybavuje/linka
Mgr. Sekulová/262

Bratislava
21.08.2017

Vec

Odporúčacia doložka

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

**vydáva
odporúčaciu doložku**

k didaktickému prostriedku pre základné školy: „**Pracovné vyučovanie - Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ**“ od autorov: Ing. Rastislav Geschwandtner, Mgr. Mária Šimunková, a zaraduje ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou.

Na základe vydania odporúčacej doložky nevzniká žiadateľovi finančný nárok na výrobu didaktického prostriedku z rozpočtu ministerstva. Školy si môžu na základe Vašej ponuky zakúpiť uvedený didaktický prostriedok zo svojich finančných prostriedkov.

Odporúčacia doložka má platnosť do 21. augusta 2021.

S pozdravom

Ing. Nina Nerušilová
riaditeľka

Na vedomie

ŠPÚ

Odbor základných škôl MŠVVaŠ SR

Telefón
+421 2/59 374 111

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK8081800000007000065236

IČO
00164381